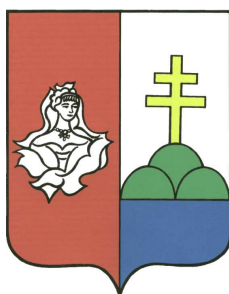

Nyirád Község Önkormányzata Képviselő-testületének

a 31/2011. (V. 26.) határozatával módosított

19/2011. (IV. 14.) határozata

Nyirád Község Önkormányzatának

2011-2014 éves időszakra szóló

gazdasági programja

**Nyirád
2011**

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezető	3
II. Helyzetelemzés	4
1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései.....	4
2. A kormány fejlesztési irányai.....	4
3. Nyirád földrajzi helyzete.....	5
4. Demográfiai helyzet.....	5
5. Infrastruktúra.....	6
6. Szolgáltatások helyzete.....	7
7. Nyirádi vállalkozások által foglalkoztatottak száma.....	7
8. Az Önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények.....	8
a) Az általános iskolai oktatás-nevelés és óvodai nevelés.....	8
b) Szociális ellátás.....	8
c) Közművelődés.....	9
d) Egészségügyi ellátás.....	9
e) Étkeztetés.....	9
f) Polgármesteri hivatal.....	9
9. Környezeti állapot.....	9
10. Nyirád község gazdasági helyzete és a várható változások.....	10
a) Vagyoni helyzet.....	10
b) Pénzügyi helyzet.....	11
c) A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák.....	11
ca) Kiadások.....	11
cb) Bevételek.....	12
d) A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése.....	14
11. Beruházások, fejlesztések.....	14
III. Prioritások	15
1. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei.....	15
2. A képviselő-testület által önként vállalt feladatok.....	16
3. Az önkormányzat adópolitikai célkitűzései.....	17

4.	Az önkormányzat kiemelt feladatai az egyes közzolgáltatások biztosítása érdekében.....	19
a)	Oktatás.....	20
b)	Közművelődés, idegenforgalom.....	22
c)	Sport.....	22
d)	Egészségügyi ellátás.....	23
e)	Szociális alapellátás.....	23
f)	Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok.....	24
IV.	Célkitűzések a befektetések, a munkahelyteremtés feltételeinek biztosítása és a község fejlesztése területén.....	25
1.	Stratégiai célkitűzések.....	25
2.	Felkészülés a pályázatokra.....	26
3.	Potenciális lehetőségek vállalkozásokkal, egyházközséggel együtt, pályázatok függvényében.....	27
V.	Nyirád Község Önkormányzata Képviselő-testületének kiemelt fejlesztési elképzelései.....	27

I. BEVEZETŐ

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV tv. (továbbiakban: Ötv.) 91. §-ában foglalt előírások figyelembevételével az önkormányzatnak meg kell határozni a gazdasági programját. A gazdasági program az Ötv. előírásai alapján azzal a szándékkal készült el, hogy meghatározza mindazon célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

A gazdasági program jelen választási ciklus idejére szól, az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a gazdasági, környezeti adottságokhoz igazodva.

Nyirád Község Önkormányzatának Képviselő-testülete működésének 2010-2014 éves időszakára a község működőképességének megőrzését, a lakossági szolgáltatások minél magasabb színvonalú megszervezését és a település fejlődését eredményező fejlesztési célkitűzések megvalósulását tartja a legfontosabb feladatának.

Ezen célkitűzések megvalósulása érdekében a képviselő-testület prioritásokat, alapelveket, és konkrét feladatokat határoz meg.

A gazdasági program célja, hogy koherens értékrendet, világos célrendszert állítson fel, ami iránymutatást nyújt a mindennapi feladatok végrehajtásában nem csak a képviselő-testületnek, hanem valamennyi érintett szereplőnek.

II. HELYZETELEMZÉS

1. A Kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A Kormány gazdasági programja kitér az állam, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási reformra.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a Kormány:

- általánossá kívánja tenni az elektronikus önkormányzati szolgáltatást,
- megkezdte az egyablakos ügyintézés bevezetését,
- növelni kívánja az önkormányzatok kistérségi társulásait és kezdeményezi a kötelező társulás alkotmányos feltételeinek megteremtését,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat,
- kistépülések körjegyzőségekbe való tömörülését ösztönzi,
- járási rendszer felállítását tervezi.

A gazdasági reform keretében a Kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását célzó intézkedéseket kíván hozni, és szerkezet-átalakító reformokat dolgoz ki.

Az oktatási reform keretében a kormány célja, hogy esélyegyenlőséget teremtő korszerű közoktatás jöjjön létre, melyben megvalósul a színvonalas oktatás, és az esélykülönbségek csökkennek.

2. A Kormány fejlesztési irányai

A Kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, melyek kihatnak az önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai a modern ipar, az innovatív ágazatok, az üzleti és kereskedelmi szolgáltatás és az idegenforgalom.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során cél az ország egységének megteremtése, egyes csoportok életformájában létező elszigeteltségek csökkentése, ezért bővíteni kell a közúthálózatot, korszerűsíteni kell a vasútközlekedést.

A Kormány fejleszteni kívánja az építőipart, és meg kívánja teremteni a tisztább és egészségesebb környezetet.

3. Nyirád földrajzi helyzete

Nyirád a Dunántúl középső részén, a Bakony hegység délnyugati lábánál található, négy város – Ajka, Devecser, Sümeg, Tapolca – középpontjában. A városok közelsége (15-20 km) két előnyt is jelent az itt élők számára: munkahelyet, valamint vásárlási-, szolgáltatás igénybevételi lehetőséget.

4. Demográfiai helyzet

Az állandó lakosok száma 2011. január 1-jén 1992 fő.

0 - 18 évesek száma	459 fő
19 - 60 évesek száma	1127 fő
61 év felettiek száma	406 fő

Népességszám alakulása

Év:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Fő:	1918	1914	1895	1908	1914	1929	1950	1967	1986	1981	1984	1992

Születések, halálozások száma

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Születés	10	8	21	19	14	15	19	13	21	18	27
Halálozások	25	25	20	31	20	21	13	15	22	27	17

A demográfiai adatokat vizsgálva megállapítható, hogy várhatóan a 2000 fő körüli létszám stabilizálódik községünkben. A jelenlegi gazdasági helyzet nem kedvez az építkezőknek, sem a gyermekvállalási kedvnek, így a gyermeklétszám vonatkozásában éves szinten 18-20 körüli születésszám prognosztizálható.

5. Infrastruktúra

- a) Vasútvonal a községet nem érinti, megközelíthetősége a városokon keresztül történhet.
- b) Közúthálózat elhanyagolt, korszerűsítésre a községen áthaladó Devecser – Tapolca, valamint a Nyirád – Sümeg vonal is rászorulna.
- c) Az autóbusz közlekedés jó Tapolca és Ajka irányában, rossz viszont Devecser és Sümeg vonatkozásában.
- d) Utcáink száma 29, együttes hosszuk 13.000 m, a lakóingatlanok száma 749. Az utcák portalanítása teljes mértékben nem megoldott, a járdák állapota javításra szorul.
- e) A vízvezeték hálózat kiépített, fokozatosan korszerűsítésre szorul (tulajdonos az Önkormányzat).
- f) A csatornahálózat teljes kiépítettségű, saját tulajdonú tisztítóművel rendelkezünk. Mind a tisztított szennyvíz, mind a község területén lévő nyíltárkos felszíni vízelvezetés befogadója a Kígyós patak.
- g) Elektromos hálózat légvezetékes a község egész területén.
- h) 2002-ben kiépült a faluban a csillagpontos kábeltelevíziós rendszer, internet kapcsolatot is biztosítva van a lakosságnak.
- i) Közösségi internetkapcsolat a lakosság részére a könyvtáron belül 2007-től biztosított az e-Magyarország hálózaton.
- j) 1997-ben épült ki a falu vezetékes telefonszolgáltatása.
- k) A földgáz szolgáltatás a lakosság és a vállalkozók számára 2000-től biztosított.
- l) A háztartási hulladékot heti egy alkalommal az AVAR Ajka Kft-vel kötött szerződés alapján szállíttatja el a lakosság.
- m) Intézmények fűtéskorszerűsítése 2000-ben megvalósult (gáz), melyek mára korszerűtlen és energiapazarló rendszerekké váltak.

n) A közvilágítás korszerűsítése 2001-ben történt meg, teljes lámpa cserével és 45 db lámpatest bővítéssel, KÖZVIL részvények vásárlásával.

Lakásállomány - db	749
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma - db	749
Közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások száma - db	711
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma - háztartás	777
Összes földgáz-fogyasztók száma - db	412
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma - db	728
Személygépkocsik száma az üzemeltető lakhelye szerint - db	490
Nyilvános távbeszélő állomások száma - db	3
Távbeszélő fővonalak száma ISDN vonalakkal együtt - db	310
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma - db	497

6. Szolgáltatások helyzete

Élelmiszerboltok és italkimérő helyek kivételével, a község szolgáltatásokkal való ellátottsága gyenge. Iparcikkkel egy bolt foglalkozik, kínálata elsősorban karbantartáshoz, kisebb javításokhoz szükséges áruval rendelkezik.

Hiányozik a vállalkezési formában üzemeltethető szolgáltatások szinte teljes köre (autószerelő, tv-szerelő, kozmetikus, cipőjavító, melegkonyhás üzlet, asztalos, szabó, stb.).

A településen működik postahivatal és gyógyszertár.

Az önkormányzat a helyi termékek értékesítésére alkalmas piacot működtet a Sallai utca 1/A. szám alatti épület előtti téren.

7. Nyirádi vállalkozások által foglalkoztatottak száma

A nyirádi vállalkozások **összesen 359 főt foglalkoztatnak**. Főbb foglalkoztatók:

BEO Kft.	161 fő,
Fibrotermica Hungary Kft.	32 fő,
Geovol Kft.	28 fő,

Electraplan Termelő Kft.	25 fő,
Bakony Búvárszivattyú Kft.	13 fő,
DRV Zrt.	9 fő.

(A vállalkozások által foglalkoztatottakon túl Nyirád Község Önkormányzata a közoktatási társulással együtt 79 fő foglalkoztatotti átlagléttszámmal rendelkezik.)

8. Az Önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények

a) Az általános iskolai oktatás-nevelés és óvodai nevelés

Az általános iskolai oktatás-nevelés és óvodai nevelés – Halimba, Nyirád, Szőc Intézményfenntartó Társulás Általános Iskolája, Óvodája és Egységes Óvoda-Bölcsődéje - intézményfenntartó társulás keretében működik 2006 szeptemberétől.

A nyirádi óvoda 3 csoportos, a nyirádi iskola 8 tanulócsoportos. A nyirádi óvodai létszám 75 fő, a nyirádi iskolában tanulók száma 163 fő. Prognosztizálható, hogy a jelenlegi létszám tartós marad.

Gondot jelent az épületek szórtsága az iskola vonatkozásában, illetve kiegészítő helyiségek hiánya az óvodában. Mindkét intézménynél elengedhetetlenek a felújítások. A probléma megoldását elsősorban a megfelelő pályázati források és azok kihasználása jelentené, mivel az önkormányzat gazdasági lehetőségei a korábbi fejezetben foglaltak alapján korlátozott.

b) Szociális ellátás

A szociális ellátás központja a Szociális Segítő Központ. A nappali szociális ellátottak, szociális étkezők száma 30 – 30 fő. A Szociális Segítő Központ keretein belül működik a Gyermekjóléti Szolgálat, és e központon keresztül biztosítjuk a házi segítségnyújtást is. Az ellátás a szükségleteknek megfelelő, gondot a helyszűke jelent, ez azonban működési problémát nem okoz.

c) Közművelődés

A Művelődési Ház 300 férőhelyes nagyterme és a klubhelyiségek biztosítják a kulturális és közösségi programokhoz a helyszínt. Az épületen belül foglal helyet a Könyvtár is. Az épület fenntartása költséges, kihasználtsága gyenge. meg kell vizsgálni a kihasználtság növelésének lehetőségeit.

d) Egészségügyi ellátás

Az egészségházban működik a háziorvosi, fogorvosi és a védőnői szolgálat. A fogorvos hetente egyszer szolgáltat a községben.

e) Étkeztetés

Az Önkormányzat 300 adagos saját konyhát üzemeltet. Biztosítva van az óvoda, napközi, menza, dolgozói étkeztetés mellett a szociális és idősek ellátása is. A vendégétkezők száma csekély. Az iskolások nyugodt, kulturált ebédeltetéséhez hiányzik az ebédlő, mely problémát pályázati támogatással tervezzük megoldani.

f) Polgármesteri hivatal

Az önkormányzat döntéseinek előkészítését, a megszületett döntések végrehajtását, hatósági feladatokat az önálló polgármesteri hivatal végzi. A hivatal épülete szűkös, egyes irodákban méretüknél fogva nehézkesen biztosítható csak az ügyfélfogadás. Hiányzik egy olyan fogadó helyiség, ahol az ügyfelek nyomtatványokat, kérvényeket tölthetnének ki, valamint szükség volna irattározásra alkalmas helyiségre is. A házasságkötő terem befogadóképessége sem megfelelő, azonban kérelemre a házasságkötés – nagy létszám esetén – áthelyezhető a művelődési házba.

9. Környezeti állapot

A bauxitbányászat következtében a külterületi bányák rekultivációja nem megoldott, ezen sebek felszámolását szorgalmazni kell.

A község fokozottan sérülékeny kasztrétegű ivóvízbázis felett helyezkedik el, az átlagot meghaladó környezetvédelmi intézkedések megtételére és betartására van szükség.

Az illegális szemétyűjtő területek felszámolása megtörtént, a napjainkban időnként lerakott szemetet a közmunkások összegyűjtik, elszállításáról gondoskodunk.

Környezetre ártalmas ipari tevékenység nem folyik a községben.

A község külterületén több terület fokozottan védett a sajátos növényvilág, elsősorban orchideafélék miatt.

A külterület része a nyirádi horgásztó, amely szabadidős programok helyszíne, illetve a nyirádi Rally Cross-pálya, ahol több európai futamot is bonyolítanak.

10. Nyirád község gazdasági helyzete és a várható változások

a) Vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2010. évi zárómérleg alapján 411.332 ezer forint.

A vagyon az elmúlt négy évben nem mutat jelentős változást.

Az önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyon elem megnevezése	Ingatlan db száma	Az összes vagyomból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	150	96%
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	1	0,4%
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	48	3,6%

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: óvoda, iskola, orvosi rendelő, tornaterem, tűzoltó szertár, művelődési ház, továbbá a közterületek és az utak.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelem: polgármesteri hivatal.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: szolgálati lakások, halastói tulajdonrész, lakóépületek, szántók, zártkertek, telkek.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya.

b) Pénzügyi helyzet

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt időszakban az alábbiak jellemezték:

- a) Az önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást nem kellett igénybe vennie.
- b) Működési hitel felvételére nem került sor.
- c) Fejlesztési hitel felvételére nem került sor.
- d) A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítására folyószámlahitel felvételére volt szükség.

c) A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

ca) Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	Kiadások aránya és összege				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Személyi jellegű kiadások	44,0%	47,3%	48,0%	47,0%	50,2%
Munkaadót terhelő járulékok	12,6%	14,7%	14,8%	13,5%	12,4%
Dologi jellegű kiadások	24,1%	19,0%	20,9%	19,5%	22,6%
Ellátottak pénzbeli juttatásai	5,4%	5,6%	5,9%	5,9%	6,9%
Működési célú támogatások	1,5%	2,9%	0,8%	2,4%	1,8%
Hiteltörlesztés	6,7%	6,6%	4,8%	2,1%	1,7%

Felhalmozási kiadások	5,7%	3,9%	4,8%	9,6%	4,4%
Kiadások összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Kiadások eFt-ban	261609	367902	367233	371727	337822

A költségvetési kiadások közül

- csökkentek a munkaadói járulékok,
- közel változatlan maradt a személyi juttatások, dologi jellegű kiadások, ellátottak pénzbeli juttatásai és a támogatási kiadások aránya.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy

- a személyi juttatásokat, a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát:
 - növeli a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező árszorítások),
 - csökkenti az átgondoltabb személyijuttatás-gazdálkodás miatti megtakarítás;
- a dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát
 - növeli az infláció,
 - csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás.

cb) Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	Bevételek arány és összege				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Intézményi működési bevételek	9,1%	4,7%	5,4%	5,2%	5,2%
Önkormányzatok sajátos működési bevételei	41,1%	28,8%	24,6%	24,4%	26,2%
Önkormányzatok költségvetési támogatása	33,5%	36,6%	50,9%	49,8%	49,2%
Pénzmaradvány igénybevétele	0,0%	1,5%	0,0%	0,0%	0,7%

Kiegészítések és visszatérülések	0,1%	1,7%	0,3%	0,0%	0,4%
Felhalmozási és tőkebevételek	7,5%	5,7%	4,2%	4,3%	2,5%
Támogatásértékű bevételek	8,4%	16,8%	14,4%	15,9%	15,0%
Támogatási kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	0,3%	0,3%	0,1%	0,4%	0,8%
Hitelek	8,5%	3,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Bevételek összesen	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	100,0%
Bevételek eFt-ban	261420	378833	359077	372063	339655

A költségvetési bevételek közül

- kis mértékben, de csökkentek az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímen kapott összegek, felhalmozási és tőkejellegű bevétele szinte nincs az önkormányzatnak,
- közel változatlan maradt, bár kis mértékben növekedett az intézményi működési bevételek aránya.

A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.

A költségvetési kiadások és bevételek összességében nem mutatnak pozitív képet. Az elmúlt 5 év alatt az éves költségvetési főszám 32.408 ezer forinttal lett kevesebb. A jelenlegi gazdasági helyzet következménye, hogy ez a tendencia folytatódni fog. A ciklus folyamán az önkormányzat gazdálkodását továbbra is a takarékoság kell, hogy jellemezze.

d) A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

da) Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresnie. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.

db) Az önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg, de végső esetben fejlesztési célú hitel igénybevétele sem zárható ki.

11. Beruházások, fejlesztések

A gazdálkodásunk alapja a mindenkor elfogadott költségvetés. Tervezése, elfogadása, végrehajtása során törekedni kell egyensúlyának biztosítására. Az önkormányzat bevételi forrásrendszer bővítése elengedhetetlen a folyamatos önkormányzati működés, községfejlesztés érdekében.

A fejlesztési elképzeléseket a finanszírozás és a pályázati lehetőségek határozzák meg. A pályázatok esetében bővülés várható és prognosztizálható, hisz az Új Széchenyi Tervek jelentős fejlesztéseket mobilizálhatnak.

Mint az a bevezetőben szerepel, a jelenlegi ciklus elején a Kormány több, a társadalmi rendszerünket átalakító intézkedést tűzött ki célul, mint például az alkotmányozás, a választási rendszer átalakítása, az adózási szabályok változása, nyugdíjrendszer átalakítása, az oktatás szakmai és finanszírozási átszervezése stb., és nem utolsó sorban az önkormányzati rendszer átalakítása.

A tervezett módosítások hatással lehetnek az önkormányzat gazdasági programjára, melynek függvényében – ismeretében – a program újabb felülvizsgálata válhat szükségessé.

III. PRIORITÁSOK

A gazdasági program a választási ciklusra szól, de olyan jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon meghatározzák az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

A program célja, hogy Nyirád község fejlődése fenntartható, az itt élő lakosság életének komfortja biztosítható, de inkább javítható legyen.

A gazdasági program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozottabb alakítására törekszik, előnyben részesítve azokat a projekteket, amelyek a település fenntartható fejlődését segítik elő.

A képviselő-testület ezért kiemelten kezeli azoknak a fejlesztési döntéseknek a meghozatalát, amelyek a munkahelyek létesítésére, a munkahelyek megtartására, az elvándorlások megfékezésére és a fiatalok letelepedésére szolgálnak.

Kiemelten kell kezelni azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek 100 %-os finanszírozásúak.

1. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei

A helyi önkormányzat feladatrendszere alapvetően a kötelező és az önként vállalt feladatokra oszlik. Az önkormányzat ellátandó feladatait a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően maga határozza meg, akárcsak azt is, hogy a vállalt feladatokat milyen mértékben és módon látja el. Az önkormányzat feladatai ellátása során nagyfokú önállósággal rendelkezik, pénzügyi mozgásterét azonban döntően az Országgyűlés által elfogadott törvények határozzák meg.

Alapvető általános feladat az önkormányzati törvényből és a vonatkozó jogszabályokból adódó feladatokon túl a község társadalmi, gazdasági fejlődésének elősegítése, melynek érdekében az önkormányzat együttműködik a község polgáraival, a községben működő társadalmi, gazdasági és civil szervezetekkel, akikkel partneri kapcsolatot alakít ki.

2. A Képviselő-testület által önként vállalt feladatok

- a) Nyirád Község Önkormányzata Képviselő-testülete a civil kapcsolatok rendszerében anyagi támogatást nyújt a nyirádi lakosság önszerveződő közösségeinek – egyesületek, klubok, alapítványok – az éves költségvetési rendeletben meghatározott feltételekkel
- b) Közösségi színteret biztosít, biztosítja a helyi lakosság művelődési és kulturális szükségleteinek kielégítését Nyirád Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi közművelődés átfogó szabályozásáról szóló 9/1999. (XI. 29.) önkormányzati rendeletében foglaltak szerint
- c) Helytörténeti gyűjteményt – falumúzeumot – gondoz, tart fenn
- d) Helyközi autóbusz-közlekedést biztosít
- e) Biztosítja az idősek nappali ellátását
- f) Társulás útján támogató szolgáltatást biztosít
- g) Önkormányzati időszakos lapot ad ki
- h) Tagja önkormányzati célok megvalósítását elősegítő szervezeteknek
- i) Kítüntetést adományoz Nyirád Község Önkormányzata Képviselő-testületének Nyirád Község Díszpolgára cím alapításáról szóló 13/2008. (IX. 12.) önkormányzati rendeletében foglaltak szerint
- j) Településrendezés keretében építési telkeket alakít ki
- k) A község népesség-megtartó képességének növelése céljából térítésmentesen építési telket biztosít az építkezők számára a 86/2003. (X. 27.) és a 141/2006. (XII. 15.) Képviselő-testületi határozat szerint
- l) Ellátja a zöldterületek, közterületek gondozását, tisztítását
- m) Gondoskodik a helyi jelentőségű épített és természeti értékek védelméről

Önkormányzatunk Képviselő-testülete kiemelten kezeli közigazgatási feladatainak ellátását, ezen belül különös gonddal ügyel az ügyfélbarát hivatali feltételeinek megteremtésére.

Folytatja mindazon kezdeményezéseket és programokat, amelyek az elmúlt időszakban elindultak és a községben élő polgárok javát szolgálta. Kiemelt figyelmet fordít a lakosság közvetlen életkörülményeit befolyásoló önkormányzati intézkedések időben történő tájékoztatására – honlapon,

NYIRlevélben –, az állampolgárokkal a hatósági munka kapcsán szükségessé váló kapcsolattartás fejlesztésére.

Az önkormányzat támaszkodva a kormányzati, társadalmi, gazdasági és civil szervezetekre, partnerkapcsolataiban széleskörű együttműködésre, közös álláspont kialakítására és együtt gondolkodásra törekszik.

A közbiztonság javítása érdekében folytatni kívánjuk a fegyveres és rendvédelmi szervekkel való operatív kapcsolattartást, fontosnak tartjuk a helyi Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesülettel való együttműködést.

Az önkormányzat gazdasági, társadalmi, kulturális és oktatási szempontból együttműködésre törekszik a tapolcai kistérség önkormányzataival.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete működése során az alábbiakat kívánja megvalósítani:

- Kiemelten kezeli a testületi döntéseket előkészítő hivatali munkát, az előterjesztések szakmai színvonalának folyamatos javítását, a döntések végrehajtásának minél eredményesebb megszervezését.
- Döntéseinél figyelembe veszi a szakmai igényeket, a költségvetési gazdálkodást, a pénzügyi egyensúly megtartását, a megfelelő finanszírozási rendszer kialakítását.

3. Az önkormányzat adópolitikai célkitűzései

Nyirád Község Önkormányzata fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adórendszer működtetésének, az adók beszedésének az értelme, a lényege az, hogy a község lakossága és a vállalkozások valamilyen arányban hozzájáruljanak a községük fenntartásához, működtetéséhez, az önkormányzati közszolgáltatások finanszírozhatóságához, Nyirád gyarapításához. Azaz, egy önkormányzat akkor működik jól, az adórendszer üzemeltetése akkor helyes egy településen, ha a község lakossága illetve a község vállalkozói azt nem egyfajta büntetésként és méltánytalan

pénzvonásként élik meg, hanem látják adóforintjaiknak a helyes, a saját községük működtetése érdekében történő szabályos és igazságos felhasználását, a jövőbe történő befektetését.

Az önkormányzati adóhatóság által beszedett adók évről-évre kiszámítható, biztonságosan tervezhető bevételi forrást jelenthetnek a településnek. A helyi adóztatás az önkormányzatok kezében egy olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekeltséghez, a költségvetési egyensúlyi pozíció megteremtéséhez és a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez is szorosan kötődhet.

A helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos legyen.

A helyi adóztatás során a képviselő-testület:

- minden évben a költségvetési tervhez kapcsolódóan megvizsgálja az ez úton történő bevételszerzési lehetőségeket,
- adónemenként felülvizsgálja az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program által meghatározott célkitűzéseket és a szociális politikai célkitűzéseket figyelembe vevő – kedvezményeket, mentességeket,
- az adónemeket összehasonlítva dönt az egyes adórendeletek módosításának szükségességéről, valamint
- csak olyan adóbevételeket fogad el, amelyek a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek, illetve nem képezik a helyi kis- és középvállalkozások működésének, fejlődésének gátját.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékoztatást kap az adóintézkedések nagyságáról, a beszédre tett

intézkedésekről, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,

- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kap az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást),
- Az adóztatásban dolgozó személyek anyagi érdekeltiségének növelése érdekében a Képviselő-testület évente áttekinti a dolgozók anyagi érdekeltégi rendszerére vonatkozó helyi szabályozás szükségességét (jutalmazás, teljesítményértékelést követő béremelés stb.).

A tervezett adóbevételek megszerzése érdekében hatékony behajtási és végrehajtási tevékenységet kell folytatni, kiterjesztve azt a saját bevételt jelentő szabálysértési bírságokra is.

4. Az önkormányzat kiemelt feladatai az egyes közszolgáltatások biztosítása érdekében

Az önkormányzat az önkormányzati törvényben, illetve a vonatkozó jogszabályokban előírt kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatait elsősorban az e célra alakított intézményei révén látja el. Alapvető fontosságú kérdés, hogy a pénzügyi lehetőségeink alapján a kötelező és önként vállalt feladatokat ellátó intézményrendszer működési feltételeit biztosítsuk.

Fontos, hogy az egyes intézmények vezetése tudatában legyen a község életében betöltött szerepével, és következetesen törekedjen a minőségi szolgáltatásnyújtásra, akár kötelező, akár önként vállalt feladatról legyen szó.

A közszolgáltatások fejlesztése során kiemelt figyelemmel kell lenni az önkormányzati fenntartású intézmények által nyújtott szolgáltatások

színvonalának fejlesztésére, mivel a lakosság mindennapi életében e szolgáltatások meghatározó jelentőségűek.

A településtisztasági feladatok ellátása során a lehető legteljesebb mértékben ki kell használni a közmunkaprogram által nyújtott foglalkoztatási lehetőségeket.

Minden olyan területen, amelyet az önkormányzat, vagy annak valamely intézménye közszolgáltatásként ellát, szükséges az ellátást nyújtó szervezet és a lakosság közötti információáramlás biztosítása, illetve a meglévő információáramlás javítása.

a) Oktatás

Az Ötv. alapján az óvodai nevelés és az általános iskolai oktatás-nevelés kötelező önkormányzati feladat, amelyet vagy önállóan, vagy társulásban kell megoldania minden településnek. Az önkormányzat az oktatással és neveléssel összefüggő feladatait 3 önkormányzat összefogásában létrehozott társulás által fenntartott, önállóan működő, a Halimba, Nyirád, Szőc Intézményfenntartó Társulás Általános Iskolája, Óvodája és Egységes Óvoda-Bölcsődéje intézményén keresztül biztosítja.

A kormány az oktatás-nevelés kiemelt feladataként határozza meg annak szerepét a társadalmi szolidaritás, az egyenlőtlenségek kiegyenlítésében, ezért azzal összhangban Nyirád Község Önkormányzatának az oktatási intézményein keresztül olyan oktatásszolgáltatást kell biztosítani, amelyben lehetőség nyílik a képességek kibontakozására, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.

Az iskola eredményességének mutatójaként az éves Országos Kompetencia Mérés eredményeit figyelembe kell venni a helyi oktatáspolitikai alakításában.

Oktatáspolitikáját oly módon kell kialakítani, hogy vonzóvá tegye a település oktatási intézményeit, ezáltal a település oktatási-nevelési intézményeibe írassák a helyben élők gyermekeiket az oktatás magas színvonala miatt.

Finanszírozási rendszerében lehetővé kell tenni a tervezhetőséget, fő szempontnak az ésszerű takarékoságot.

A minőségi oktatás tárgyi és személyi feltételrendszerét biztosítani kell mind a nevelési, mind az oktatási intézmény esetében. Az oktatás-nevelés tárgyi feltételrendszerét lehetőség szerint továbbra is pályázati források igénybevitelével kell biztosítani. Önkormányzatunk 2010-ben nyújtotta be

pályázatát az óvoda épületének bővítésére és felújítására, 2011-ben az általános iskola alsó tagozata épületének felújítására, fűtőkorszerűsítésére.

2012-ben tervezünk pályázni a KEOP 4.9.0. pályázatra, melynek célja az önkormányzati intézmények fűtőkorszerűsítése, felújítása.

Fejlesztési célú pályázatainkkal kívánjuk megteremteni, hogy a település gyermekei számára a minőségi nevelés tárgyi feltételei biztosítva legyenek, és településünk intézményei vonzóbbak maradjanak a nyirádi szülők számára, mint a környező városok, települések iskolái, óvodái.

Továbbra is elsőrendű, hogy oktatási-nevelési intézményeink kiemelt értékei közé tartozzon az erkölcs, a rend, a tudás, az igazságosság. Elvetendő minden hátrányos megkülönböztetés.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek esetében a preventív tevékenység erősítését szükséges támogatni, külön hangsúlyt kell kapnia a hátrányos helyzetű tanulókkal való külön foglalkozásnak, ezen belül a tanulók képesség-kibontakoztató felkészülésének.

Az információs társadalom követelményeire tekintettel az oktatás minden területén továbbra is kiemelten kell kezelni az informatikai oktatás és az idegen nyelvi képzés fejlesztését.

Az egészséges életmód elterjesztéséhez szükség van ösztönzésre elsősorban a gyermekek és a fiatalok körében. Ebben mind az önkormányzatnak, mind az oktatási-nevelési intézményeknek kiemelt szerepet kell vállalniuk.

Felismerve annak jelentőségét, hogy az iskolai sikertelenség megelőzésének leghatékonyabb módja a kora gyermekkori készségfejlesztés, ezért a nevelési intézménynek továbbra is kiemelten kell kezelni a lemaradással küszködő gyermekek koragyermekkori - iskoláskor előtti, vagy az iskola kezdő szakaszára eső - fejlesztését.

Az intézmények nyitva tartását úgy kell megszervezni, hogy az a lehető legnagyobb mértékben igazodjon a szülők igényeihez.

b) Közművelődés, idegenforgalom

Érdemi haladást kell elérni a helybeli szabadidő eltöltési és kikapcsolódási feltételek és a fiatalok szórakozási lehetőségének megteremtése érdekében. Mindenekelőtt biztosítani szükséges, hogy a könyvtár és művelődési ház nyitva tartása továbbra is a lakossági igényekhez igazodóan kerüljön meghatározásra. A községi identitástudatot erősítő közösségi rendezvények, ünnepek számát és színvonalát a költségvetési lehetőségek figyelembe vételével emelni kell. A rendezvények előkészítése során alkalmazkodni kell az életkor és a szociális különbségek szerint differenciált lakosság kulturálódási, művelődési igényeihez.

Szélesíteni kell a civil szférával és a kisebbséggel való együttműködést a kulturális területeken.

A hagyományok őrzése, a múlt becsülése, és mindezeknek a fiatalok részére történő átadása kötelességünk. Fejlesztési elképzeléseink között szerepel, hogy a Falumúzeum berendezése átkerülhessen a Dózsa utca 49. szám alatti (néhai Nagy Róza-féle) önkormányzati tulajdonú ingatlanba. Ezen a helyszínen elképzelhető volna különböző népi mesterségek felelevenítése, alkalmanként színes programok – szövés, fonás, fafaragás – megvalósítása.

Községünkben az idegenforgalom nem számottevő. Kihasználható volna viszont a következő lehetőség: a rally cross rendezvények során többször keresnek szálláshelyet községünkben az idelátogató vendégek. Az egyház tulajdonában lévő, egy építési vállalkozó által felújítani megkezdett, de be nem fejezett, Dózsa Gy. u. 41. szám alatti volt iskolaépületben ki lehetne alakítani olcsó szálláshelyeket. Ebben a tárgyban tárgyalásokat tervezünk kezdeményezni az Egyházközség Képviselő-testületével, megtalálni az épület felújítás befejezésének és az üzemeltetés optimális módját.

c) Sport

A sportfeladatok színvonalas megvalósítása érdekében továbbra is folyamatos konzultációra van szükség a község sportegyesületével, szakosztályaival, önszerveződő sportköreivel.

Kiemelten kell gondoskodni az ifjúság sportolási lehetőségeiről, melynek érdekében a képviselő-testület meghatározott óraszámban ingyenes használatot biztosít az iskolai tornateremben.

Az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében ösztönözni és támogatni kell a tömeges részvétellel zajló sportrendezvényeket.

Az önkormányzat éves költségvetésében – pénzügyi lehetőségeire figyelemmel – továbbra is anyagi támogatást nyújt a különböző sportszervezeteknek.

d) Egészségügyi ellátás

Az önkormányzat kötelező feladatát képezi az egészségügyi ellátásról való gondoskodás. Alapvető cél, hogy az alapellátás minőségi, emberközpontú és minden állampolgár számára hozzáférhető legyen.

Az önkormányzat a háziorvosi és a fogorvosi ellátást egészségügyi vállalkozókkal kötött megállapodás keretében, a védőnői szolgálatot alapfeladataként biztosítja. A szakorvosi ellátást a környező városok kórházai biztosítják. A helyben történő vérvétel lehetőségét az önkormányzat továbbra is támogatja.

Az önkormányzat a tapolcai központi orvosi ügyelet működtetéséhez a pénzügyi hozzájárulást biztosítja.

A parlagfű elleni védekezésre nagyobb hangsúlyt kell fektetni. A közterületeken és az önkormányzati területeken saját erőből gondoskodunk a parlagfűmentesítésről, magánterületek esetében következetesen alkalmazzuk a jogszabályokban biztosított jogokat.

e) Szociális alapellátás

Az Ötv. 8. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy az önkormányzat köteles gondoskodni a szociális alapellátásról. E feladatkörbe tartoznak a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló törvényben nevesített feladatok, melyeket az önkormányzat rendeletében szabályoz.

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a

település lakosságának. Folytatni kell azt az egyre inkább érvényesülő gyakorlatot, hogy ahol lehet, a támogatásokat természetben kell biztosítani a rászorultság minél alaposabb vizsgálata után. A lakossággal történő kapcsolattartás, odafigyelés erősítése érdekében megkülönböztetetten kell kezelni az úgynevezett hivatalból történő segélyezést, pl. hosszas, súlyos betegség esetén. Ehhez figyelembe kell venni a Szociális és Egészségügyi Bizottság tagjainak javaslatait, észrevételeit.

Elő kell segíteni a rászorulóknak könnyebb tájékozódását a szociális ellátások, szolgáltatások rendszerében, azokat ismertté, hozzáférhetővé, a rendszert átláthatóvá kell tenni.

A képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.

f) Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

A gyermekvédelmi feladatok volumenét részben gyermekvédelmi tárgyú központi jogszabályok és a helyi rendelet, másrészt a tapasztalatok alapján gyermekvédelmi intézkedést igénylő családok, gyermekek száma határozza meg. Az Ötv. a települési önkormányzatok helyi közszolgáltatások körében ellátandó feladatai között szerepelteti a gyermek és ifjúsági feladatokról gondoskodást. A feladatokat önkormányzati szinten a szociális ellátórendszerrel együtt kell elemezni, mivel családon belül a szociális és gyermekvédelmi gondoskodás feladatai egymással gyakran összekapcsolódnak.

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.

A gyermekek védelmében folytatott tevékenység fontos eleme a szabadidős programok szervezése. Továbbra is biztosítani szükséges a családsegítő szolgálattal, a művelődési ház munkatársával karöltve játszóházak, nyári szabadidős programok megszervezését.

Kiemelten kell gondoskodni a gyermek és ifjúságvédelmi pályázatok, szabadidős programok, prevenciók programok finanszírozhatóságának biztosításáról.

A szülők anyagi helyzetének rosszabbodása, a munkahelyek elvesztése, a szülő és a gyermek kapcsolatának megromlása, a családok rossz szociális

helyzete miatt a gyámhatóságoknak egyre több problémával kell szembesülniük. Eredményeket azonban csak a jelzőrendszer tagjainak szoros együttműködése, a gyámügyi és a gyermekjóléti szolgáltatás magas szakmai színvonalú működtetésével érhetünk el.

IV. CÉLKITŰZÉSEK A BEFEKTETÉSEK, A MUNKAHELYTEREMTÉS FELTÉTELEINEK BIZTOSÍTÁSA ÉS A KÖZSÉG FEJLESZTÉSE TERÜLETÉN

1. Stratégiai célkitűzések

A község fejlesztési koncepciójában az alábbi stratégiai célkitűzéseket fogalmazzuk meg:

- a) **a község versenyképességének növelése** → magas színvonalú oktatás-nevelés és közszolgáltatások mind tárgyi, mind személyi feltételek tekintetében „*képesség és tudás – értékünk az ember*”; → térítésmentes építési telkek biztosítása, kisgyermekes családok letelepedésének ösztönzése;
- b) **a minőségi élet feltételeinek javítása** → minél több közösségi program szervezése → civil szervezetek erősítése, támogatása → identitástudat erősítése → „*hasznos vagyok, szükség van rám, számítanak rám*”; → *minél sűrűbb* szociális háló a rászorultaknak;
- c) **munkahelyek megőrzése és teremtésének támogatása.**

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása kiemelt fontosságú feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot, és ők teremtenek, teremthetnek munkahelyeket.

Ezért a rendezési terv figyelembe vételével gondoskodni kell arról, hogy a településre befektetési szándékkal érdeklődők számára megfelelő ipari terület kerüljön felajánlásra, illetve a kihasználatlan területek célirányos felhasználását szorgalmazni és népszerűsíteni kell. A népszerűsítést elsősorban hirdetéssel, valamint a honlapon történő közzététellel kell megvalósítani.

Meg kell vizsgálni iparterület kialakításának lehetőségeit, mellyel biztosítható a befektetőknek az iparterület.

A helyi vállalkozók támogatása, érvényesülésének segítése érdekében biztosítjuk az önkormányzat honlapján a bemutatkozási lehetőséget.

A képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára minél kedvezőbb feltételeket biztosítson.

Törekszik továbbá arra is, hogy a nyírádi beruházásoknál – mint kivitelezők – előnyt élvezzenek a nyírádi vállalkozók.

2. Felkészülés a pályázatokra

Mivel a képviselő-testület mandátumának időszaka alatt jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység. A 100 %-os finanszírozású pályázatokat kiemelten kell kezelni.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a) a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket/vállalkozásokat kell keresni és megbízni,
- b) pályázati alapot kell biztosítani az éves költségvetésekben,
- c) a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni, mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- d) meg kell vizsgálni a sikeres pályázatokra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozásának szükségességét.

3. Potenciális lehetőségek vállalkozásokkal, egyházközséggel együtt, pályázatok függvényében:

- a) bio üzem - bio ültetvények
- b) szélerőmű park, fotovillamos erőmű park
- c) további alternatív energiaforrások kiaknázása
- d) falusi turizmushoz szálláshely kialakítása

V. NYIRÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK KIEMELT FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI

2009-től működési hiteligenyünk nem volt, ezt a mindenkori költségvetési évben továbbra is tartani szükséges. A növekvő szolgáltatási árak mellett viszont engedni kényszerülünk a leszorított dologi kiadások vonatkozásában.

2007 és 2011 között - vagyis 5 év alatt - az éves költségvetési főszám 34.027.000 forinttal lett kevesebb. A jelenlegi gazdasági helyzet következménye, hogy ez a tendencia folytatódni fog. A ciklus folyamán az önkormányzat gazdálkodását továbbra is a takarékoság kell, hogy jellemezze. Fejlesztések, felújítások megvalósításához pályázati forrásokat kell felkutatni. A bevezetett adónemeket továbbra is fenn kívánjuk tartani, az ebből származó bevételek fejlesztési önerőként szolgálnak.

A fejlesztési elképzeléseket a finanszírozás és a pályázati lehetőségek határozzák meg. Az éves finanszírozást az adott évi költségvetési törvény állapítja meg. A 2011. évet alapul véve ez 10-12 millió fejlesztési önerőt jelent.

A pályázatok esetében bővülés várható és prognosztizálható, hiszen az Új Széchenyi Tervek jelentős fejlesztéseket mobilizálhatnak. Az előző önkormányzati ciklusból áthúzódó kötelezettségvállalásunk nincs, így a fejlesztésekhez hitel is igényelhető.

Intézményeink korszerűsítése érdekében elsődleges feladat a fűtés hatékonyságának javítása (a gázkazánok elhasználódtak, energia pazarlóak). Ugyancsak csökkenthetők a kiadások az épületek külső hőszigetelésével.

1. Jelenleg elbírálás alatt van az **óvodabővítés, -felújítás** megvalósítására benyújtott pályázatunk. A projekt teljes költsége 91,4 millió forint. A szükséges pályázati önerő, 9,1 millió forint a 2011. évi költségvetésben biztosított.

2. Szintén elbírálás alatt van az **iskola alsó tagozatos épületének felújítása**: fűtéskorszerűsítés, külső hőszigetelés, nyílászárócseréje, világítótestek cseréje, vizesblokk felújítása, bitumenes tetőfedés, akadálymentesítés, belső nyílászárók cseréje.
A fejlesztés összes költsége több, mint 24 millió forint, az önkormányzati önerő közel 5 millió forint.
3. 2012-ben tervezünk pályázni a KEOP 4.9.0. pályázatra, melynek célja az **önkormányzati intézmények fűtéskorszerűsítése, felújítása**:
 - a) az iskola felső tagozatos épületének teljes külső hőszigetelése, fűtéskorszerűsítése, tetőhéjzat felújítása;
 - b) tornaterem felújítása, külső hőszigetelése, nyílászáró cseréje, fűtéskorszerűsítése, akadálymentesítése;
 - c) polgármesteri hivatal külső hőszigetelése, fűtéskorszerűsítése, akadálymentesítése;
 - d) *Ha nem nyer a benyújtott KDOP-2009-5.1.1 jelű pályázatunk, akkor az óvoda és konyha épületének hőszigetelése, fűtéskorszerűsítése, tetőfelújítása.*
4. A **víz- és csatornadíjak csökkentésére** – ha más módon nem megvalósítható – szolgáltató váltás előkészítése, a váltás módjának kidolgozása 2011. I. félévében.
5. Több cikluson átívelő feladat az **utak és járdák portalanítása, javítása**.
 - a) Indokolt a gyalogközlekedés feltételeinek javítása a József Attila utca 1. és 5. házsámok között. **Járdafelújítás** – esetleg térkövezés – szükséges.
 - b) A poros utcákat **aszfaltburkolattal tervezzük portalanítani** a következő ütemezés szerint:
 - ba) 2012-ben az Akácfa és Deák Ferenc utcát,
 - bb) 2013-ban a Nyírfa utcát,
 - bc) 2014-ben a Sport utcát.

A portalanításokra az éves költségvetésekben évente kb. 5-5 millió forintot szükséges tervezni.

6. 2012-ben a Tsz-major felé meg kell terveztetni a **kerékpárutat**, részletes költségvetést kell készíttetni a beruházásról. A projektet az ott foglalkoztató cégek bevonásával és anyagi támogatásával kell megvalósítani. Ennek érdekében – a pontos költségek ismeretében – a beruházásról tárgyalásokat kell kezdeményezni.

7. Az **intézmények működtetése** kiemelt feladatunk. Bár kormányzati elképzelések új működtetési formával számolnak, feladatunk a szolgáltató jelleg és a szakmai munkavégzés javítása.

A demográfiai mutatókból következik, hogy a jelenlegi ellátotti létszámmal számolhatunk hosszabb távon is, viszont feladatként kell meghatározni az **elvándorlás megállítását**. Országos hírveréssel kell népszerűsíteni a térítésmentes építési telkeket. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy mely módokon lehetne kisgyermekes családok letelepedését elősegíteni, támogatni településünkön. (Pl. építkezés esetén a gáz és a szennyvíz közműfejlesztési hozzájárulás összegének átvállalása, letelepedési támogatás nyújtása, ún. könnyűszerkezetes gyorsházak építésére vállalkozó, vállalkozás felkutatása, összehozása az építkezni szándékozóval; a községben üresen álló családi házak megvásárlása, majd kedvező áron, meghatározott feltételekkel történő továbbadása többgyermekes családok letelepítéséhez, stb.)

A cél elérése érdekében a képviselő-testület – több cikluson átívelő – népeséggpolitikai koncepciót készít.

8. A **Szociális Segítő Központunk** a jelenlegi ellátotti és foglalkoztatotti létszámmal működtethető. Kiadási költsége csak társuláson keresztül történő működtetéssel csökkenthető.

9. A **konyha** 250 adagos kapacitással vehető számba hosszú távon. Szigorítani kell a létszámjelentés szabályain, valamint hatékonyabbá kell tenni a kintlévőségek behajtását.

10. A **Művelődési Ház** költségvetése minimális működésre ad lehetőséget, hosszabb távon e téren sem várható javulás. Az épület fontos a civil szervezetek, a lakosság számára közösségi térként, valamint a könyvtár működésére is nagy igény mutatkozik. Bérbeadásokkal törekedni kell a bevételek növelésére.
Önkormányzatunk pályázati támogatást nyert a művelődési ház külső felújítására, udvarrendezésére. A támogatás összege közel 15 millió forint, a szükséges önerő, 3.750.000 Ft a 2011. évi költségvetésünkben biztosított. A megvalósítás várható időtartama: 2011. július 1-től szeptember 30-ig. A felújítással helyi tárgyi értéket mentünk a község lakói számára, mivel a művelődési ház minden korosztály részére tartalmaz programokat nyújt, valamint a felújítás eredményeként az épület energiaköltségének jelentős csökkenését is reméljük.

11. A **Polgármesteri Hivatal** működési költségének csökkentése érdekében kezdeményezni kell a körjegyzőség kialakításának lehetséges alternatíváit. Meg kell vizsgálni az elektronikus ügyintézés bevezetésének lehetőségét is.

12. Községünk életében jelentős mozgósító és közösség-szervező szereppel bírnak a **társadalmi és civil szervezetek**. Döntő többségük egyedüli támogatója az önkormányzat. Fennmaradásuk érdekében támogatottságukkal továbbra is számolnunk kell. Hosszú távú, önkormányzati választási ciklusra szóló együttműködési megállapodást célszerű kötni a támogatott szervezetekkel, melyben rögzítjük a mindkét fél által vállalt, ill. elvárt feladatokat, kötelezettségeket.

13. Kiemelten fontos feladat a **templom külső felújítása** az egyházközség és az önkormányzat együttműködésével, pályázati forrás felkutatásával.

A gazdasági fejlesztési program mellett ösztönöznünk kell „az élhető és éltető falu” belterületi rendezettségi állapotának, valamint a község általános és esztétikai képének javítását a köz- és magántulajdonokon egyaránt.

Jelen gazdasági program a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva 2011. május 27-én, hatályos 2011. május 28. napjától.

Sarkadi-Nagy András
polgármester